

csétele: annál inkább becsüljük meg azon keveseket, kik ellent tudnak állani e közkezen forgó méreg hatásának, mert ahhoz jellem és lelki erő kell.

*

Mi marad meg a közügy emberének, ha a szerencse elfordul tőle, midőn elhagyják jóakarói és a barátok addig tömött sorai, midőn nélkülöznie kell az elösmerés, a ragaszkodás kedves szavait, midőn gáncs támad és a rossz indulat szövi leleményekben gazdag titkait, midőn elhagyja minden és magányosan áll, mint léprás beteg, kihez nem mernek közelíteni az emberek? Mi marad számára? Semmi, semmi! és mégis minden, mert megmarad lelkében a teljesített kötelesség édes érzete.

Ezt, ha megszereztük, nem veheti el tőlünk emberi hatalom.

*

Ha a mindennapi élet küzdelmeiben lejárva, otthonunkba térünk, fáradt tagokkal és ellanyhult idegekkel, nyugodalom az, mit megkívánunk.

De nemcsak a testi, hanem a lelki nyugalmat is. Midőn lelki-ösmeretünk helyeslőleg int hánvas fejével és komoly arczán meglátszik a megelégedés érzete a felett, a mit tevének.

BR. PETRICHEVICH HORVÁTH KÁLMÁN.

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Theologiai ismeretek tára. A Zoványi Jenő theol. m. tanár, tiszaföldvári lelkész által szerkesztett ismeretek tárából megjelent a XII. füzet, mely a III. köt. 1. füzete. Jeleztük és csak ismételnünk lehet, hogy ez encyclopaedicus munka nagy hiányt tölt be irodalmunkban. Az egymásután jövő füzetek a tudós történelemírónak és dolgozó társainak szakavatottságáról és lelkiismeretes munkálkodásáról tanuskodnak. A jelen füzettel az ismeretek tára már az O betűig jött le. Az egyes füzetek ára 30 kr. Bolti ár magasabb, a I—II. köt. 6 frt.

„Ujabb egyházi beszédek.” Irta Léva y Lajos sárkereszturi ref. lelkész. A könyv terjedelme 189 lap. Tartalmaz 17 egyházi beszédet és öt esketési beszédet. Ára 1 frt 20 kr.

A beszédek közül kevésben van felosztás, de szerző a felvett eszméket szépen és meggyőzően fejtegeti. Beszédeiben találóan idéz nagy íróink és költőinktől, valamint a szentírásból is. Ezek az idézetek még kedvesebbé teszik beszédeit. Idéz még az énekes könyvből is, a mi a nép előtt teszi széppé beszédét, sok beszédében a történelemből is találó példákat sorol fel. Az Ur házának szeretete című beszédében aggasztja a felekezetenélküliség, hogy sokan a hitetlenek visszaélnék ezzel a nagy szabadsággal, a mit mi is osztunk, mert a szabadságnak is van határa, s a mindennapi életből látjuk, hogy a korlátal ellátott gyümölcsösben is inkább meg vannak kimélve a csemeték, mint a kerítetlen helyen s jobban is nőnek. Szól korunk, társadalmunk sok kérdéséről,

mindenütt tárgyilagosan és helyes érzékkel. A beszédek közül szépségükkel kiválnak Aranyról is jobb a kedvesség, a megelégedés, a könyv egyik leg-szebb beszéde az Ur házának szeretete, pásztorok vigyázatok, melyet lelkész-avatás alkalmával mondott el, míg az ezredéves ünnepi beszédet és Erzsébet királyné emlékezete című beszédeket nem tartjuk a sikerültebbek közül valóknak.

A 173 lapon így ír „ha hogy“, a mi előttünk, szokatlan, pedig a mondat értelme szerént éppen h o g y h a kellene vagy is, h a. Légy hiv mindhalálig című beszédében a Krisztusi elégtétel tanát hirdeti, a kis kathekismus 80-ik dicséret második versét idézve, a mivel egyet nem érthet a modern theologus.

Krisztus születése nagy öröm című beszédében a 10 lapon azt állítja, hogy Krisztus előtt az emberiség a bünösök útján bolyongott, holott az ő kor sok nemes jellemet mutat fel, a mit bizonyít Izrael és a görög s rómaiak történelmének sok nagy alakja. E megjegyzéseink mellett a fennebbi előnyei mellett ezek a beszédek nagy haszonnal használhatók s az egyházi irodalomban nyereség, hogy napvilágot láttak. (E. D. M.)

Bibliai történetek. A népiskolák III.—IV. osztályai számára. Irta Tartsa-falvi Albert igazgató-tanító. Második javított és bővített kiadás. Ára kötve 35 kr. Székely-Udvarhely, Betegh Pál könyvnyomdája. Az unitáriusok egyh. képv. tanácsa által jutalmazott pályamunka rövid időn már második kiadást ért. Az ő és ujszövetségi történeteket, a vallásnak és erkölcsnek eme remek képeit a leg-szemléltetőbb formában tárja fel e könyv. Már régen megírta Kazinczy, hogy e történetek tudósos magyarázása a gyermekeknél inkább ártana, mint használna. Ne féljünk, hogy „az a mythologiai szín, mely e historiákon előmlik, a gyermek fejét megtévesztheti, örvendjünk inkább, hogy szép festésekkel tölti el lelkét“. A mit Kazinczy irt, az a mostani neveléstudománynak elve. A könyv-írója ezt az elvet nemcsak ismeri, hanem követi is. A bibliában találtató életképeket nem bonczolja, hanem jeleníti, a történeteket elbeszéli, miből aztán a tanulás magától következik. Az érzelemre hat és tanít. A nevelésben és oktatásban tett sok évi tapasztalat, szélesebb látkör és írői hivatottság nyilvánulnak e könyvben, mely alkalmi imákat is tartalmaz.

Útmutatás a szőlőmivelésre. A földművelésügyi magyar kir. minister kiadványa. Budapest. Ára 1 korona. A földművelésügyi minister tapasztalt szakférfiakkal munkálatot készített a helyesebb szőlőmivelésre, különös tekintettel az 1896. V. t. cz. végrehajtására, és ezt most egy külön könyvben közre bocsátotta. Az útmutatás ábrákkal és rajzokkal van ellátva. E hasznos munkálat lelkészeknek és tanítóknak a kik eziránt egyszerű levélben vagy akár levelező lapon a földművelésügyi m. kir. ministerium szőlészeti osztályához fordulnak, ingyen küldetik meg.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület apr. 18-án Kolozsvárt tartott közgyűlésén a megüresedett püspöki állásra Dr. *Bartók György* szászvárosi lelkészt választotta meg, ki előbb Nagy-Enyeden volt lelkész és tanár.

Spears Róbert, angol unitárius lelkész 40 évi buzgó szolgálat után, 74 éves korában, f. évi febr. hó 5-én elhunyt Londonban. Élet-